

mem aktivních a pasivních afektů podle individuovaného uspořádání, je-
hož je součástí: mít klapky na očích, mít udidlo a uzdu, být hrdy, mít velké
čůrálko, tahat těžký náklad, být poháněný bičem, padat, dělat rámus ko-
pyty, hrzvat... Tyto afekty cirkulují a přetvářejí se uvnitř uspořádání: co
„může“ kuň. Mají optimální hranici na vrcholu koňské síly, ale také pesi-
mální práh: kuň padá na ulici a nemůže se zvednout pod přílišnou tíhou
nákladu a příliš tvrdými ranami bičem; kuň zemřel – kdysi běžný výjev!
(Nietzsche, Dostojevský, Nižinský jsou z něho smutni.) Tak co je stáva-
ní-se-koněm malého Hanse? Hans je také uvnitř uspořádání, matčina po-
stel, otcovský prvek, dům, kavárna naproti, souseďní sklad, ulice, právě
jít ven, vydobyti si tohoto práva, pýcha, ale také rizika tohoto vydobytku,
pád, hanba... To nejsou subjektivní fantasmata nebo sny: nejde o to, koně
napodobovat, „dělat“ koně, identifikovat se s ním, dokonce ani o to, zaží-
vat soucit nebo sympatie. Není to ani záležitost objektivní analogie mezi
uspořádáními. Jde o to, vědět, může-li malý Hans udělit svým vlastním
prvkům vztahy pohybu a klidu, afekty, které z něj dělají koně nezávisle
na formách a subjektech. Je tu dosud neznámé uspořádání, které by ne-
bylo ani Hansovým uspořádáním, ani uspořádáním koně, ale uspořáda-
ním Hansova stávání-se-koněm, kde by kuň například ukázal zuby, když
by Hans ukázal něco jiného, chodidla, nohy, čůrálko, jedno co? Kam by se
posunul Hansův problém, kam by vedlo zatím zablokované východiště?
Když Hoffmannsthal uvažuje o agonii krysy, je to v něm, kde zvíře „cení zu-
by na hrozny osud“. *Není to soucit*, upřesňuje, a ještě méně identifikace, je-
to složení rychlosti a afektů mezi zcela odlišnými individui, symbióza, pů-
sobící, že se krysa stává myšlenkou v člověku, horečnatou myšlenkou, za-
tímco se člověk stává krysou, krysou, jež skrýje zuby a umírá. Krysa a člo-
věk nejsou v žádném případě totéž, ale Bytí se vypovídá o obou v tomtéž
smyslu, jazykem, který již není jazykem slov, způsobem, který již není vě-
cí forem, afektibilitou, která již není afektibilitou subjektů. *Účast proti při-
rodě*, ale rovina složení, rovina Přírody je právě pro takové účasti, které ne-
přestávají tvořit a rozebírat svá uspořádání s pomocí všech možných lstí.

Není to ani analogie, ani imaginace, ale skladba rychlosti a afektů na
rovinné konzistenci: rovina, program, nebo spíše diagram, problém, otáz-
ka-stroj. Vladimír Slepian staví „problém“ tak: mám hlad, mám pořád
hlad, člověk nemá mít hlad, musím se tudíž stát psem, ale jak? Nejde
ani o to, psa imitovat, ani o analogii vztahů. Jde o to, aby se mi podařilo
dát částem svého těla vztahy rychlosti a pomalosti, jež mu umožní stát se

psem, v originálním uspořádání, které nepostupuje skrze podobnost nebo
analogii. Neboť se nemohu stát psem, aniž se pes sám stane něčím jiným.
Slepian, aby problémem vyřešil, přichází s ideou použít boty, lest bot. Jsou-li
mé dlaně obuté, vstupují jejich prvky do nového vztahu, z něhož vyplyvá
kýžený afekt či stávání se. Ale jak bych si mohl zavázat botu na druhé
ruce, když už mám jednu nasazenou? Pusou, která je na oplátku uvedena
do uspořádání a která se stává psí tlamou do té míry, v jaké teď tlama
slouží k zašněrování boty. V každé fázi problému je třeba několi strova-
vat orgány, ale uvést prvky či látky do vztahu, který vytrhává orgán z jeho
specifičnosti a přiměje ho stávat se „s“ jiným. Ale stávání se, které už se
zmocnilo nohou, rukou, úst, se přesto nezdaří. Selhává na ocasse. Ocas by
byl musel být investován, přinucen prvky společnými sexuálnímu orgánu
a ocasnímu přívěsku, aby se první stal součástí stávání-se-psem člověka a
druhý se zároveň stal součástí stávání se psa, jiného stávání se, které by se
podílelo na uspořádání. Slepianův plán končí nezdařením a v tomto bodě
neuspěje. Ocas zůstává orgánem člověka a přívěskem psa, jejichž vztahy
neustupují do skladby v novém uspořádání. Tady vyvstává psychoanaly-
tický odklon a vracejí se všechna klíče o ocasse, matce, vzpomínka z dět-
ství, kdy matka navlékala jehly, všechny ty konkrétní figury a symbolické
analogie.¹ Ale tak to Slepian ve svém pěkném textu chce. Protože jistým
způsobem je selhání plánu součástí plánu samotného: plán je nekonečný,
můžete začít tisíci způsoby a vždy naleznete něco, co přijde příliš pozdě
nebo příliš brzy a co vás přinutí přeskládat všechny vaše vztahy rychlosti
a pomalosti, všechny vaše afekty a přestavět celek uspořádání. Nekonečný
podnik. Ale plán selhává ještě jiným způsobem; tentokrát proto, že znovu
nabude na síle *jiný plán*, rozbijí stávání-se-zvířetem, znovu přehybá zvíře
přes zvíře, člověka přes člověka a neuznává než podobnosti mezi prvky a
analogie mezi vztahy. Slepian čelí oběma rizikům.

Chceme říct jednu jednoduchou věc o psychoanalýze: od počátku se
často setkávala s otázkou stávání-se-zvířetem člověka. U dítěte, jež ne-
ustále takovými stávaními se prochází. U fetišismu a především u maso-
chismu, které tomuto problému neustále čelí. Přínejmenším lze říct, že
psychoanalytikové, dokonce ani Jung, nepochopili nebo nechťeli pocho-
pit. Ubili stávání-se-zvířetem u dospělého i u dítěte. Nic neviděli. Vidí

¹ Vladimír Slepian, „Fils de chien“, in: *Minuit*, 7, leden 1974. Tento text prezentujeme velmi zjednodušeně.